

Perinteiset päihdehoidot eivät pysäytä alkoholistin alamäkeä

Minnesota-hoitoyrittäjä vaatii päihdehuoltoon laatujärjestelmää, missä asiakkaat määrittelevät hoidon laadun.

Hämeenlinna Tuula Heinänen

– Alkoholien haitat tuottavat kansantaloudelle vuosittain jopa reilun viiden miljardin euron menot. Viikonloppuöinä pahimmillaan 90 prosenttia päivystyksiin saapuvista tapaturmapotilaista on alkoholin vaikutuksen alaisia. A-klinikoiden katkoilla käydään kuin formulakuskit varikolla. Tankki täyteen bensaa, uudet renkaat alle ja sitten takaisin radalle eli juomaan. Alkoholihjelmiin ja valistuskampanjoihin syydetään rahaa, vaikka niiden tulokset ovat olemattomat eikä kukaan kyseleäkään tuloksien perään.

Minnesota-hoitoyrittäjä, nykyinen raitis alkoholisti **Mika Arramies** lataa rankkaa tekstiä suomalaisesta päihdehoidosta. Hänen tietojensa ja kokemuksensa mukaan alkoholistit tulevat perinteisten päihdehoitojen jälkeen entistä huonompaan kuntoon.

– Näissä ”hoidoissa” vain kaksi sadasta saavuttaa vuoden raittisuuden, Arramies huomauttaa.

Hän ihmettelee sitä, että Suomessa hoidetaan alkoholismista johtuvia oireita eli krapulaa huumaa-avilla lääkkeillä niin, että monista tulee ”hoitojen” jälkeen se-

kakäyttäjää mielenterveysongelmaisen diagnoosin. Alkoholismi on kuitenkin lähtökohdaltaan biologinen sairaus, jonka hoidossa on tärkeä välttää päihdyttävästi vaikuttavaa kemialla.

Minnesota-mallissa tulokset ovat olleet hyviä. Niitä on tutkittu varsinkin Yhdysvalloissa paljon. Pohjoismainen alkoholilitalasto 2001-2006 kertoo, että varsinkin Islannissa ja Norjassa, missä sovelletaan paljon Minnesota-hoitoa ja hoidetaan alkoholismia sairautena alkoholisairauksiin kuolleisuus on dramaattisesti vähäisempää kuin Suomessa.

– Suomessa tutkimus on kytkeytynyt perinteisen systeemiin. Tutkimusrahoja jaettaessa projektien hakijoilla ja rahoittajilla ei selvästikään ole ymmärrystä muusta kuin projektihakumennettelystä. Esimerkiksi Suomen Akatemia rahoitti tutkimusta siitä, miksi rattijuoppo tarttuu rattiin? Miksei samalla tutkita firmojen pikkujoulujuhlassa tapahtuvia tappeluita?

Alkoholismia ei osata diagnosoida

Suomessa on noin 400 000 alkoholista, mutta silti alkoholis-

TERHO AALTO / HÄSA

Berninpaimenkoira Pomo on Minnesota-hoitoyrittäjä Mika Arramiehen oma tassuterapeutti, johon myös asiakkaat ovat mieltyneet.

mia ei Arramiehen mukaan osata diagnosoida eikä hoitaa sairautena, vaikka ICD-10 luokitus löytyykin.

– Alkoholismi kuten muutkin

kemiallisiin aineisiin liittyvät riippuvuudet ovat kroonisia aivosairauksia. Pohjoiseurooppalaisilla, irlantilaisilla, Amerikan intiaaneilla ja Grönlannin es-

kimoilla on kansoina erityinen geneettinen taipumus sairautta. Geenit selittävät jopa 50-60 prosenttia alkoholismista, mutta tärkeätä on tietää, että emme

peri sairautta vaan alttiustason sairaudelle. Suurimmalla osalla alkoholisteista perityt hermostorakenteet laukaisevat voimakkaan tunne-elämyksen ja sairauden jo ensimmäisillä juomiskerroilla, Arramies selvittää.

Perinnöllisyystutkimus haastaa vanhat totuudet tahdonvoiman puutteesta ja mielenterveyden ongelmasta.

– Pakonomainen juominen on kovempaa hommaa kuin mikään kuviteltavissa oleva työ. Tällainen ihminen tarvitsee apua. Ihminen joka on itse kokenut kroonisen juomisen helvetin ja siitä toipunut, on paras auktoriteetti apua tarvitseville, Arramies vakuuttaa.

Rakennemuutos on edessä

– Alkoholiongelmat näkyvät laajalti työelämässäkin. Silti niiden käsittely on monasti tabu. Hoitoon hakeudutaan usein liian myöhään. Työnantajat tuntevat huonosti erilaisia hoitovaihtoehtoja ja niiden tuloksia. Olisi tärkeää saada alalle yhtenevät hoitotulosmittarit. Päihdeala on suunnattoman rakennemuutoksen edessä aina koulutusta myöden.

Toimintansa laadusta vastuuta ottavat oy-muotoiset yritykset eivät Arramiehen mukaan saaraheitusta tutkimukseen tai toimintansa kehittämiseen.

– Tästä kärsivät sairastuneet ihmiset sekä heidän perheenjäsenensä. Kilpailuvirasto selvittää parhaillaan näitä vapaan kilpailun esteitä. On vaikeaa toimia ja tulla alalle, jossa on käytännöllisesti katsoen suljetut markkinat.

Kiitollisia asiakkaita

Oman Avominne-yrityksensä hoitotulokset Mika Arramies tutkitutti marraskuussa 2007. Yritystutkimustoimisto Focus Mastersin toteuttama kirjely osoitettiin kaikille reilun kahden vuoden aikana hoitoon kirjautuneille.

– 67 prosenttia palautti tutkimuslomakkeen ja niistä, joiden hoidon aloittamisesta oli kulu- nut 12 - 26 kuukautta oli raittiina 75 prosenttia. Tulos on avohoidossa maailmanluokkaa. Eniten minua silti ilahduttavat potilaiden kiitolliset kommentit hoidosta. On ilo tehdä työtä, kun huomaa perheiden toipuvan ja saavuttavan elämänlaadun, jos-

ta aiemmin saattoivat vain uneksia.

Avominnessä potilaiden ja heidän läheistensä hoito kestää yhteensä vuoden. Terapiaistuntoja on kolme kertaa viikossa perushoitojaksolla, jatkohoito kerran viikossa vertaisryhmässä. Hoitoon liittyy myös läheisviikonloppu jatkohoitoineen, sillä suuri osa alkoholistin läheisistä on myös hoidon tarpeessa. (HäSa)

➤ Minnesota-hoito

➤ Alkoholismin lääkkeetön hoitomenetelmä, joka on kehitetty 1940-luvun lopulla USA:ssa Minnesotan osavaltiossa Willmarin valtiionsairaalassa. Hoidon keskeinen periaate on, että alkoholismi on sairaus ja hoitoon hakeutunut alkoholisti on potilas.

➤ Minnesota-hoitoa on tarjolla Suomessa sekä avo- että laitoshoidona. Perushoitojaksoon kuuluvat terapiaistunnot vähintään kolme kertaa viikossa, jatkohoito kerran viikossa vertaisryhmässä.

➤ Alkoholistin läheiset ovat kiinteästi mukana hoitoprosessissa.